

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 3 czerwca 2020 r.

Druk nr 141

**Pan
Tomasz GRODZKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu my, niżej podpisani senatorowie, wnosimy projekt uchwały

w 100. rocznicę II Powstania Śląskiego.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem uchwały upoważniamy senator Halinę Biedę.

(-) Halina Bieda	(-) Beata Małecka-Libera
(-) Jerzy Czerwiński	(-) Gabriela Morawska-Stanecka
(-) Zygmunt Frankiewicz	(-) Wojciech Piecha
(-) Ewa Gawęda	(-) Marek Plura
(-) Benjamin Godyla	(-) Joanna Sekuła
(-) Danuta Jazłowiecka	(-) Dorota Tobiszowska
(-) Wojciech Konieczny	

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w 100. rocznicę II Powstania Śląskiego

W tym roku obchodzimy 100. rocznicę II Powstania Śląskiego. Wybuch powstania poprzedziło wiele znaczących, ale i dramatycznych wydarzeń.

Od stycznia 1920 roku, na Górnym Śląsk zaczęły obowiązywać regulacje Traktatu Wersalskiego, a władzę objęła Międzysojusznicza Komisja Rządząca i Plebiscytowa na Górnym Śląsku. Oddziały alianckie składające się z Francuzów, Włochów i Anglików zastąpiły stacjonujące dotychczas na tym terenie oddziały niemieckie. Pod skrzydłami wojsk sojuszniczych uaktywniły się polskie struktury organizacyjne. W Bytomiu rozpoczął działalność Polski Komisariat Plebiscytowy z Wojciechem Korfantym na czele. Siłę militarną stanowiła Polska Organizacja Wojskowa Górnego Śląska dowodzona przez Alfonsa Zgrzebnioka. Polska i Niemcy prowadziły przygotowania do plebiscytu oparte na szerokiej kampanii propagandowej. Oficjalnie bezstronna policja bezpieczeństwa Sicherheitspolizei (Sipo) wspierała stronę niemiecką. Brała udział m.in. w zlikwidowaniu polskiego wiecu w Opolu, w atakach na Polski Komisariat Plebiscytowy w Bytomiu, czy wreszcie linczu na polskim lekarzu Andrzeju Mielęckim. 17 sierpnia 1920 roku, na wieści z frontu wojny polsko-bolszewickiej, w Katowicach doszło do zamieszek wywołanych przez Niemców. Pomagający rannym lekarz został zaatakowany przez niemieckie bojówki, a następnie wyciągnięty z ambulansu i wrzucony do rzeki Rawy. Śmierć tego zasłużonego działacza stała się jedną z przyczyn wybuchu II Powstania Śląskiego.

W reakcji na te wydarzenia, 19 sierpnia 1920 roku Alfons Zgrzebniok wydał rozkaz podjęcia działań bojowych. Walki wybuchły jednocześnie w powiatach pszczyńskim, rybnickim, katowickim, lublinieckim, tarnogórskim, toszecko-gliwickim i zabrskim. Walczono także w rejonie linii Opole-Krasiejów-Dobrodzień oraz w Raciborzu i Koźlu. Powstańcy opanowali większość strategicznych terenów przemysłowych z wyjątkiem dużych miast, w których stacjonowały wojska alianckie oraz jednostki Sipo. Niemieckie garnizony Sipo zostały otoczone (cernowane) w koszarach, co uniemożliwiało jakiekolwiek działania odwetowe. W tym czasie powstańcy rozbijali i opróżniali składy niemieckiej broni

i amunicji. Oddziały alianckie, a w szczególności wojska francuskie, przychylnie odnosiły się do działań powstańczych, co miało ogromny wpływ na rezultat powstania. Widząc brak reakcji Komisji Międzysojusznicy na interpelacje dotyczące sankcji wobec powstańców, strona niemiecka zgodziła się na warunki zawieszenia broni i likwidację skompromitowanej policji bezpieczeństwa Sipo. W jej miejsce powołano mieszaną, polsko-niemiecką policję plebiscytową Abstimmungspolizei (Apo). Podstawowy cel powstańców został osiągnięty, w związku z czym II Powstanie Śląskie zakończyło się 25 sierpnia 1920 roku.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej z okazji 100. rocznicy II Powstania Śląskiego składa hołd Powstańcom Śląskim za ich męstwo i poświęcenie w walce o powrót Górnego Śląska do Polski.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.